

דהתאחדות הקהילות

בחשתתפות הרבנים והקהילות
ולומדי תורה דניו יארק

מדריך לבשרות ולחיזוק הדת

— ירחון דהתאחדות הקהלות —

כולל תשובות, מכתבים ובירורים בענין כשרות המאכלים

ב"ה חודש אלול-תשרי ה' תשד"ם — שנה ז' קונטרס ל"ד (כרך ז)

בפיקוח הרב הגאון

מו"ה ר' שלום יהודא גראס שליט"א

אבדק"ק האלמין יצ"ו

יוצא לאור ע"י

וועד הכשרות

ארגון מוקדש לתיקון מצב הכשרות

באמצעים של בירור, הקירה ודרישה
התיעצות, הודעה, והצעה

וועד הכשרות

ארגון מוקדש לתיקון מצב הכשרות

דהתאחדות הקהילות

בחשתתפות חרבנים וחקחילות
ולומדי תורה דניו יארק

כפיקוח הרב הגאון
מו"ה ר' שלום יהודא גראס שליט"א
אברק"ק האלמין יצ"ו

אבאָנענטען בלאַנק און פּרייזען
וועד הכשרות דהתאחדות הקהלות

בייגעלייגט איז די סומע פון ..... \$

1 יאָר לופט פּאָסט

1 יאָר

Enclosed please find \$ .....

I would like to subscribe to the VAAD HAKASHRUS

1 Year

Air Mail

Name _____

Address _____

City _____ State _____ Zip _____

Subscription Rates (PAID IN ADVANCE)

IN U.S.A.

1 Year. \$18

Air Mail 1 Year. \$25

IN CANADA, EUROPE ETC.

1 Year. \$20

Air Mail 1 Year. \$25

אבינו מלכנו פתח שערי שמים
לתפלתינו

וקרע רוע גזר דינינו !!!

פארוואס זענען די טויערן פון הימעל פארמאכט און
אפגעזיגעלט? ווער איז שולדיג אין דעם? צו וואס ברענגט דאס?
וואס קען געטוהן ווערען? פארוואס פארמערט זיך צרות ישראל
רחמנא ליצלן? אויך ברוחניות רח"ל?

מורי ורבותי דער מצב איז אומדערטרעגליך. עס קען שוין ווייטער נישט אנגיין!!! צרות ישראל מערן זיך פון טאג צו טאג וואס נעמט רח"ל ארום דעם כלל, קליינע קינדער — יונגע מענטשען — יונגע פרויען — און אלטע לייט, ווערן ל"ע פארכאפט מיט ערנסטע קרענק ל"ע.

הארץ — די רעכטע מעשה — עלערדזשי — בלוט צירקולאציע — נירן — אָדערן פֿאַרקאַלעכונג — לונגען — אויגען — מח — נערווען און נאך, ה' ישמרנו.

וואס קען מען אבער טוהן ווען די טויערן זענען פֿאַרמאַכט! הונדערטער מאמעס וויינען זיך אויס ביים ליכט צינדען אז זיי זאלען זוכה זיין צו ליכטיגע געזונטע אידישע דורות. פארוואס ליידער זעהט מען ביי אסאך אז זייער געבעט איז נישט אנגענומען געווארען? זענען אלע קינדער געראטען מיט שכל און קלוגשאפט?? זענען אלע געזונט און שטארק?? זענען אלע ערליך און אפגעהיטען?? זענען אלע נחת ברענגער פאר זייערע עלטערן אדער חלילה...?? זענען דאס טאקע די וואס מען האט געוויינט און געבעטען נאך זיי??

און וואס איז מיט די אלע טאטעס וועלכע האבען שוין דורכגעווייקט דאס תהלים'ל זוכה צו זיין צו אביסעל נחת פון די קינדער. זענען זיי טאקע אלע געהאלפען געווארען? פארוואס נישט? און די אלע וואס זענען שוין זוכה צו נחת צו זענען זיי פארזיכערט וואס דער מארגען וועט ברענגען. מען זעהט דאך טאג טעגליך ווי יונגע מענטשען ווערן פלוצלינג אפגעקערט פון ריכטיגען וועג און האבען דערמיט אפגעהאקט די גאלדענע קייט פון דער משפחה, אדער ווערען מאדערניזירט. אנדערע ווערן ל"ע יונג פארשניטען פון די וועלט, און א חלק בלייבען פארקריפעלט (אינוואלידען) אדער מיט ערנסטע קרענק אויפן גאנצען לעבען ל"ע.

און וואס איז מיט די פאר'צרה'טע מאמעס רח"ל וועלכע האבען שלאפלאזע נעכט לעכצענדיג נאך א רפואה פאר זייער'ס א קינד. די טאטע פון צווייטען זייט רייסט זיך די האר פון קאפ אבער

אָהן ערפאלג. פארוואס איז דאס? דער באשעפער איז דאך א "קל מלא רחמים" און א טאטע פארן אידישען פאלק. יעדער טאטע האט רחמנות אויף זיינע קינדער.

און וואס איז מיט די טאטעס וועלכע שטייען ביים צדיקים ציון צובראכען מיט א הארצרייסענדע געוויין וועלכע לעכערט הערצער. פאר צער צוליב א טאכטער וואס איז ל"ע נישט געזונט מיט די ריכטיגע מעשה רח"ל און שטייט מיט א שטיב מיט קליינע קינדער וואס דארפען א מאמע.

און ווי ווערט פארשליידערט די הארצרייסענדע געוויין פון די קליינע קינדער וואס שטייען ארום דעם טאטענ'ס בעט וועלכער ליגט ווי געלעמט נאך א שווערן הארץ-אטאקע רח"ל.

ווי זענען די אלע תפלות, תחינות, בכיות, פון ראש השנה — יום כפור — הושענא רבה — א.א.וו. פון גאנץ כלל ישראל אפצוטוהן אידישע צער און צרות?

ווי זענען די אלע קינדער וועלכע האבען געוויזען פון זייער פריהעסטען יוגענד עילווישע כשרונות צו ווערען גדולי הדור. און ווי זענען די קינדער וועלכע זענען געווען אפגעהיטען פון אלעם בייז און געצויגען צו יראת שמים — איידעלקייט — תמימות?? וואס האט מיט זיי פאסירט?

ווי אזוי פאסירט אז קינדער וואס ווערן געהאדעוועט צווישען ווענט פון תורה ותפלה ווערן פלוצינג אויסגעדרייט צום שלעכטען רח"ל? אדער עכ"פ פיהל ווייניגער געראטען ווי מען האט זיך גערישט לויט די מאס הארעוואניע וואס מען האט אריינגעהארעוועט אין זיי.

פארוואס פארמערן זיך רח"ל צרות ישראל אין אזא גרויסען פארנעם מיט כל ערליי קרענק ד' ישמרנו?? דער תירוץ אויף די אלע קשיות

בהמה פלייש — און חֵלֶב !!!

(א) אין א צייט וואס רבנים גדולי התורה והיראה

וועלכע זענען אפגעהיטען און אפגעזונדערט פון הבלי עוה"ז ותענוגיהם און האבען פון זייער פריעסטן יוגנט נישט אפגעטרעטען פון צווישען די פיער ווענט פון ביהמ"ד און אויך משמש געווען צדיקים פון פריערדיגען דור — שרייען אז זיי האבען געזען מיט זייערע אויגען פלייש פון די שענסטע געשעפטען מיטן ערגסטען חלב און אז דאס ווערט פארקויפט פאאר אלע חרדישע אידען אין אמעריקא, איז שוין נישט קיין וואונדער אויף גארנישט ווי די תורה הקדושה וועלכע איז א נצחיות שרייט: "כי כל אוכל חלב ונכרתה" — ווער עס עסט חלב ווערט פארשניטען פון די וועלט פאר זיין צייט !!! (ב) טוט נאר א בליק אין די הייליגע ספרים וועט איר זעהן ווי אזוי חלב מיט נבילות וטריפות מיט אלע אויבענדערמאנטע אידישע צרות זענען געקניפט און געבינדען מיט א קשר של קיימא.

און אט וואס די היילגע ספרים שרייבען:

צוליב דעם וואס מען עסט חלב מיט נבילות וטריפות פארשפארט מען אויבען די טויערן פון הימעל מיט אייזערנע שלעסער און מען לאזט נישט אריין קיין טרער און געבעט (ליקוטי אמרים להגר"ז פרק ח'. בני יששכר אדר מאמר ב' דרוש ז'. חפלה למשה קאפי סי"ח לבעל ישמח משה. שו"ת בית הלל סי' ט').

אלע צרות ווא מען ליידט זיך אָפּ א גאנץ לעבען איז צוליב מאכלות אסורות (חפץ חיים בספרו מחנה ישראל).

ג) געדענקט וואס הגאון הצדיק ר' יונתן שטייף זצ"ל שרייבט די איינציגע וועג אויסגעהיט צו ווערן פון אן אוישוויץ רח"ל זיך צו דערווייטערען פו מאכלות אסורות (דרשת שלמה). און אז די טויערן זענען פארשפארט איז שוין נישט קיין וואונדער, ווי די אלע צרות קומען און ווילען נישט גיין.

חלב מיט אידישע צרות רח"ל

חלב איז מטמא דאס הארץ (מנורת המאור נר ב' כלל ה חלק ה סי"ג).

עס ברענגט רח"ל אומהיילבארע קרענק (אזורת מהרצ"א מדינוב) אויך אויף פיצלעך קינדער (שו"ת בית הלל סי' ט"מ"ח שו"ת קליד סי' א'). עס הארגעט דעם קערפער (חינוך מצוה ע"ג) און עס איז פונקט ווי אריינשטעקן שווערדן אין קערפער רח"ל (יער"ד סוף ח"ב בשם הרמב"ם במורה).

דארט ווי דאס כשרות איז נאכגעלאזט איז קיין שום וואונדער צו הערן אז צרות ישראל פארמערן זיך ווייל כביכול די שכינה הק' פארדרייט זיך פון זיי און קוקט זיך נישט אום אויף זיי, ווי א סטאדע שאף וואס זייער פאסטוך לאזט זיי איבער צווישען זיבעציג וועלף (דבר מהר"א פי' שמיני).

הגאון הצדיק דער גלינער רב שרייבט: מיט אונזערע אויגען האבען מיר געזען וויאזוי אלע שווערע און ביטערע גזירות וואס קומען אויף דער וועלט איז נאר צוליב דעם זינד פון נכילות און טריפות (שו"ת מראה יחזקאל האחרון סי' מ"ב) און די עונשים נוראים לאחר מאה ועשרים שנה (ספר הקנה די' מ"ז, ילקוט ראובני, שבת מוסר, נגיד ומצוה, ליקוטי הגלגלים ל"ט). און פון וואנעט נעמט זיך דאס גרויסע ירידה אויך ברוחניות.

ווי אזוי איז דאס מעגליך אז אין אזא קורצע צייט זייט חורבן איירופע איז דער דור געפאלען מיט אזא פאנטאסטישען אומגלויבליכע נידעריקייט, דאס דאווענען איז כמעט ווי נישט געדאווענט, דאס לערנען (פון המון) איז אויפן שפיץ גאפעל יוצא צו זיין, נישט לויט וויפיהל פרייע צייט מען האט — צו טרעפען יונגעלייט בני תורה וואס ווידעמען (ספענדען) 16-18 שעה א מעת לעת אין תורה איז א יקר המציאות אחד בעיר — דאס אפגעהיטענקייט פון די אויגען — מויל איז אויפן נידעריגסטען שטאפעל בעוה"ר. דאס פריצות שרייט ארויס פון אלע ווינקלען — דער לוקסוס האלט שוין ביים קלימאקס — גניבות וגזילות איז בדור הזה נישט קיין עבירה נאר א מצוה און א חריפות. דער וואס גנב'ט נישט ווערט באטיטעלט בטלן שלום מזל. א העלד ווערט באטראכט דער וואס קומט אין ביהמ"ד און פארציילט וויאזוי ער האט געלעכערט די רעדער פון יענעם מיט פלינקייט און חכמה, און ליידער נישט דער יונגערמאן וואס זיצט על התורה

והעבודה — קללות ווערען געהערט ל"ע פון קינדער זאפארט ווי זיי הייבען אָן רעדען. אנשטאט וואס מען פלעגט אמאל אויסלערנען א קליין קינד תורה צוה לנו און צו ליינען קר"ש ביים אויפשטיין און ביים לייגען, לערנט מען היינט אויס דאס קינד צו שעלטען ביים אויפשטיין און ביים לייגען — דרך ארץ און מדות טובות זענען גענצליך באיקאטירט און טעראריזם האט פארנומען זייער פלאץ. איר וועט זיך נישט גלייבען עס איז אבער א פאקט היינט צו טאג אז מען האט זיך שוין דערלעבט צו הערן פון קינדער אין עלטער פון 8-10 יאר און העכער סטראשען אויפן טעלעפאן א צווייטען מיט הארגענען אדער אנברעכען די ביינער יא! יא! נישט 20 יעריגע נאר גאנץ קליינע קינדער. — כיבוד אב ואם האט א נייע באדייט בדורנו. דער טאטע מאמע זאלען מכבד זיין און אויספאלגען זייערע קינדער וואס זיי בעטען און מקבל זיין באהבה זייערע זידעל רייד. טעלעוויזיעס ווערן אלס מער און מער נחרבה אין אידישע שטיבער ל"ע — אסימילאציע אין אזא גרויסען פארנעם בעווה"ר — וויפיהל אידישע שטיבער ל"ע האבען נישט קיין שלום בית און מען קריגט זיך שטענדיג — טאג טעגליך ווערען צובראכען אידישע שטיבער דורך גיטין ל"ע. די עלטערן פון די גע'גט'ע ווערען גרוי און אלט פריציטיק פון צובראכענקייט און די קינדער פון די גע'גט'ע ווערען ל"ע גייסטיש גערירט און פיזיש צובראכען און דאס רוב פון זיי ענדיגען ביי די נערווען דאקטוירים ל"ע און וויפיל עגונות זיצען צוליב די מענער וואס געבען נישט קיין גט אונטער \$100,000 דאלער. לשון הרע רכילות הלבנת פנים איז א גאנגבאר ארטיקעל ביי יעדען פון קליין ביז גרויס — ווער איז שולדיג אין דעם אלעם???

נבילות מיט חלב

גיט א קוק וואס דער צדיק ר' שמעון בן יוחאי שרייבט: דער וואס עסט מאכלות אסורות ווערט אנגעקלעבט צו די סטרא אחרא און א רוח הטומאה רהט אויף איהם און ער ווייזט אז ער האט נישט קיין חלק אין באשעפער. עס איז פונקט ווי ער

וואלט געדינט ע"ז. ער איז טמא אויף דער וועלט און יענע וועלט. אלעס וואס ער ליידט אויף דער וועלט ברוחניות ובגשמיות (פיזיש און גייסטיש) איז פון מאכלות אסורות

(זה"ק וישב קצ"א, ח"ב קכ"ה, ח"ג מ"ב, רמב"ם במורה ח"ג פמ"ח).

דער פרי חדש שרייבט טאקע אז צוליב דעם וואס עלטערן גיבען נישט אכטונג אויף די עסענווארג פון די קינדער ווערען מערסטענס פון זיי פארדארבען און אפגעפארען רח"ל צו ווערען די עזות פנים'ער — מחוצפים — שקצים — באנדיטען — גנבים — אונטערוולעטנניקעס — אויסווארפען וואס נעמען נישט אן קיין מוסר (דאס שרייבט דער פרי חדש יו"ד סי' פ"א). נו! איז נאך א וואונדער ווי אזוי דאס דור איז אזוי בליץ-שנעל אפגעפארען אויף אלע געביטען אזוי ווייט נאך די צוויי עדות-שאפט פון תנא ר' שמעון בן יוחאי און דער פרי חדש.

פון וואנען וואקסען אונטער אזוי פיעל אפיקורסים און כופרים עד כדי צו שמד'ן זיך ל"ע ???

חֵלֶב מִיֵּט נְבִילוֹת וְטְרִיפוֹת

ווייל אזוי האט אונז געלערנט דער זוהר הק' (ח"ג מ"ב) דער רמב"ם, דער בעש"ט הק' (דגל מחנה אפרים פ' עקב בשם הבעש"ט הק' בשם הרמב"ם צפנת פענח יחרו) דער יערות דבש (חלק א' דרוש א'), דער דברי חיים (שו"ת דברי חיים חו"ד סי' ז'). צוליב נבילות וטריפות זענען אפגעשמאדט געווארען גאנצע מדינות אין אייראפע (ד"ח שם).

די עצות פטור צו ווערן פון אידישע צרות און זוכה זיין צו א הילף פון הימעל אין א עת צרה! אנטלויפען פון א ספק איסור פונקט ווי פון סם המות (עקידה שער ס', מסילת ישרים פ"א, דעת קדושים סי' ח"י סק"ג.

זה"ק שמיני דף מא: ר"ח שעה"ק פט"ד).

אין אמעריקא איז שוין אמאל געווען א שיינער דור מיט ערליכע אידען בעלי מדריגה און בעלי מסירת נפש, און עס איז פון זיי נישט געבליבען קיין זכר, ווילט איר וויסען פאר וואס? ווייל זי האבען זיך אנגעגעסען מיט

נְבִילוֹת וְטְרִיפוֹת אֲוֶן חֵלֶב

און האטש עס איז געווען בשוגג, מען האט זיי נעבעך אריין גענארט. זיי האבען זיך פארלאזט אויף זייערע שוחטים וואס האבען אויסגעקוקט פון אין דרויסען ווי חשובע אידען און אויף זייערע רבנים וועלכע האבען געמאכט אן איינדרוק ווי פארלעסליכע רבנים. פון דעס-טוועגען האט דאס שרעקליכע פאסירט אז עס איז נישט געבליבען קיין אנדענק פון זיי צווישען אידישען פאלק.

דער אוהחה"ק שרייבט אז מאכלות אסורות שאדט אפילו בשוגג (שו"ת דברי חיים י"ד סי' 1, זזה"ק וישב, שמיני, אור החיים הק' שמיני עה"פ "אל חשקצו את פשוטיכם" (גו).)

צום אויספיר:

געדענקט ! !

איר דאווענט — איר בעט — איר וויינט — און יאמערט אויף אייער געזונט און געזונט פון אייער פרוי און קינדער. איר בעט אויף תורה און יראת שמים פאר אייערע קינדער. אויב ח"ו דאס קינד איז נישט געראטען אדער אין אן עת צרה רח"ל טוט איר קלאגען און וויינען אן אויפהער צום באשעפער אין הימעל, זעהט דערצו עס זאל נישט זיין אומזיסט אייער מיה און האראוואניע, ארויסגעווארפען זענען אייערע טרערען און געבעט אויב די טויערען פון הימעל זענען פארשפארט דורך דעם וואס איר עסט און איר גיט פאר די קינדער צו עסען בהמה פלייש (סטעיק געפילט קרויט, געמאלען פלייש, סאלאמי, פאסטראמי, ווארשטען, און אלעס וואס שטאמט פון בהמה פלייש) אין דער צייט וואס די ערליכע אמת'דיג גדולי הדור שרייען מיט זעקות נוראות אז עס איז בחזקת

חלב — נבילה — וטריפה.

ווארפט ארויס דאס ביז פון שטיב און דאמאלטס וועלן זיך ברייט צועפענען די טויערן פון הימעל פאר אייך און אייערע קינדער און כלל ישראל.

בברכת חג כשר ושמח
הק' שלום יודא גראס
אב"ד דקהל האלמין

אזהרה חמורה ונוראה

היות ווי אלע חרדישע היימישע כוטשער'ס פארקויפן פלייש פון ווייסע קעלבער (בלעק ען ווייט black and white) ווילען מיר מעורר זיין אז הגאון הגדול ר' משה פיינשטיין שליט"א האט שוין פון לאנג גע'אסר'ט די קעלבער צוליב גאר ערענסטע פראבלעמען וואס איז רא ביי רעם:

1. זיי ווערען געפיטערט מיט מאכלות אסורות.
2. די לינגען האבען ערענסטע שאלות.
3. די בני מעיים האבען ערנסטע חששות.
4. אינגאנצען 10% ביי 15% פראצענט קומען ארויס כשר עם איז א וואונדער אז די אלע ארגאניזאציעס וואס גיבען זיך אפ מיט כשרות, אפילו די שענסטע, האבען נאך נישט געפונען פאר וויכטיג מעורר צו זיין רעם רעת הקהל פאר רעם שרעקליכען מכשול מיט וואס ערליכע היימישע שטיבער ווערן טעגליך געשטרויכלט???
- ג.ב. מיר ווילען מעורר זיין ראס הרב הגאון מוה"ר אברהם קליינמאן אבדק"ק מארגערעטען שליט"א לאזט נישט נוצען ביי זיין שחיטה (מארגערעטענער שחיטה) די קעלבער שוין 10 יאר פון ווען ער איז געוואר געווארען פון רעם מכשול.

הבשר של "העגלים לבנים" (ווייסע קעלבלעך), יש בו חששות רבות על אופן פיטומה וגידולה, וחששות רבות של טריפות הריאה, וטריפות שאר אברים הפנימיים.

לשום לב!

העגלים הללו נמכרין בכל הכוטשער'ס כארא פארק וויליאמסבורג ומאנסי וגאנצליך ע"י כל.

תשובה להלכה

בענין "עגלים לבנים" (ווייסע קעלבלעך) מהגאון הגדול רבי משה פיינשטיין שליט"א

... וכדבר העגלים שנחדש זה לא כבר... מפטמים אותן משקין שמנים מאוד שאין הבהמות הננין מזה, ולהיפוך הגמרא בכורות דף ל"ט, וגם נעשים חולים מזה וצריכים למיני רפואות, וכפי שאומרים שוחטים מובהקים לא נכשרו מהם אלא ט"ו עגלים ממאה, והכלל שרובן טריפות היפוך מחזקת כשרות ומשמע שהוא רק מטריפות הריאה שרואין זה השוחטים מדין בדיקת הריאה אבל אפשר דאיבא טריפות בכני מעים שפשוט שצריך נמי לכדקן שמסתבד שיש לחוש לזה מאוד, שלכן מהראוי היה לאסור מלעשות זה ובעלי נפש אין להן לאכול כלל מעגלים כאלו אף אם יבדקו גם הבני מעיים, ובלא בדיקות הבני מעיים אין להכשיר, והבדיקה בכני מעים אינו מנקבים וכועות שנעשים מנקבים אלא משום מראה דהבני מעיים ומכועות שנעשים ע"י חלישותן וכלי בדיקת הבני מעיים אין להכשירן, עכ"ל.

מחברה מזכי הרבים

גודל הזכות
של
מזכי הרבים

בלתי לדי' לבדו

קונטרס
מקדש מעט
על קדושת בית המדרש

ביאור מקיף על כל הנוגע להתרשלות אמירת אמן יהא שמיה רבא, והדרכות נכונות להורים ומלמדים ושאר ראשי העם. מראה באצבע בש"ס וכל מדרשי

חז"ל כי חומר הענין מורכב על ראשי העם, מלמדים, והאבות שאין עושין כפי המוטל עליהם.
פרק א

הכי אמרינן מוטב שיהיו שוגגים ברואה אנשים משיחין בעת חזרת הש"ץ או אמירת קדיש ולא יוכיח אותן או שצריך ומצוה להוכיחן. אין כאן נדנוד ספק שמצוה וחובה רמיא על כל הרואה או שומע חבירו משיח בעת חזרת הש"ץ וכיוצא להוכיחו על פניו מדינא דשלחן ערוך וגדולי הפוסקים ראשונים ואחרונים כמו שיתבאר בעזה"י להלן:

החיובים שנאמרו ביחוד אצל חזרת הש"ץ

(א) בשלחן ערוך או"ח סי' קכ"ד ס"ז וז"ל:

לא ישיח שיחת חולין בשעה שש"ץ חוזר התפלה ואם שח הוא חוטא וגדול עונו מנשוא וגוערים בו עכ"ל. ורין זה מועתק בכל הפוסקים כמו רה"ח, ח"א, שו"ע הגר"ז (ע"ע בסמור), ערוה"ש, וכל האחרונים.

(ב) והגאון מהרש"ז צ"ל בשו"ע הרב החמיר עוד יותר שיש לגעור גם באנשים הלומדים או אומרים תחנונים בעת חזרת הש"ץ וז"ל (בסי' קכ"ד ס"ו): ויש לגעור באנשים שלומדים בעת חזרת הש"ץ או אומרים תחנונים ואפי' אם מכוונים בסוף הברכה לענות אמן כראוי שלא תהי' אמן יתומה לא יפה הם עושים... שאם הלומדים יפנו ללימורים ע"ה ילמדו מהן שלא להאזין להש"ץ ויעסקו בשיחה בטילה נמצאו מחטיאים את הרבים עכ"ל.

ועוד כ' להלן בסעי' י' וז"ל: לא ישיח שיחת חולין בשעה שש"ץ חוזר התפלה ואם שח הוא חוטא וגדול עונו מנשוא אפי' יש ט' זולתו שכל המשיח בבה"כ בשעה שהצבור עסוקין בשבחו של מקום מראה בעצמו שאי"ל חלק באלקי ישראל, עכ"ל. (ג) וכ' הפמ"ג (א"א ס"ק ח') וז"ל: עי' א"ר בשם כלבו אוי להם שמשיחים בעת התפלה כי ראינו כמה בהכ"נ נחרבו בשביל עון זה וכווי העמורים ריש למנות אנשים ידועים ע"ז בעונשים רבים ויביישם ברבים.

(ד) כ' בערוה"ש או' י"ב וז"ל: ולא ישיח שיחת חולין בשעה שש"ץ חוזר התפלה ואם שח גדול עונו מנשוא וגוערין בו ואף בר"ת אסור לרבר דזמן תורה לחור זמן תפלה לחור, עכ"ל.

(ה) ושם או' ט' וז"ל: ואין ללמוד או לומר תהלים בעת חזרת הש"ץ אף אם עונה אמן בסוף כל ברכה ומי שעושה כן יש לגעור בו, עכ"ל.

(ו) במ"ב ס"ק כ"ז וז"ל: כ' בא"ר בשם הכלבו אוי להאנשים שמשיחין בעת התפלה כי ראינו כמה בהכ"נ נחרבו בשביל עון זה ויש למנות אנשים ידועים להשגיח ע"ז, עכ"ל. (ז) בס' ווי העמודים (דף י"ז ע"ד פרק י') ובערוה"ר עד מתי יהי' זה לנו למוקש שבכל עיר ועיר אין יכולין למחות להם לעם ונעשה להם כהיתר בעוה"ר ווי להם לנשמותיהם ואיך יעלה תפלותיהם למעלה והיא מלוכלכת במיני חטאים ואין קטיגור נעשה סניגור. ע"כ מן הראוי שכל קהלה וקהלה מקום אשר דבר המלך מלכו של עולם ודתו מגיע יעמידו אנשים ע"ז אשר ישגיחו באיומים רבים על המדברים ויביישו אותם ברבים וזה נראה כבוד ד' בארץ וכל העם ישמעו ויראו ולא יזידון עוד.

ע"כ מי שיש בידו מקל ורצועה יחוש על כבוד קונו ולא ישא פני איש ולא יהדר פני גדול עד כי חדל יחדול והמזהיר והנזהר יזכו לראות בנועם ד' ולבקר בהיכלו כבוד אומר כולו אמן כיה"ר, עכ"ל.

(ח) בסידור נהודא השלם (מוכא בס' הפנים או' ל"ג) וז"ל: צריך להזהיר להמוני עם שלא יאמרו תהלים ומעמדות או שאר תחנונים בעת חזרת הש"ץ תפלת י"ח ... וכיותר נמצאו זאת לפני כותל מערכי מהמוני עם שפורקים מעליהם כשעה שהקהל משבחים ומפאדים או בחזרת הש"ץ השמו"ע הולך אל דרום וסובב אל צפון והולך בלי מורא ופחד כמו בכתי משתאות ... והוא חוטא ומחטיא את הרבים כירבעם והחטא הזה לכד די האריץ גליותנו, ובעוה"ר איסור זה נעשה להם ממש כהיתר.

לכן מי שיש בידו למחות מוטל עליו הדבר והיה שכרו גדול לעוה"ב, עכ"ל.

(ט) בס' דרך משה ליום ט' וז"ל:

הנהנא באתי לעורר לככם הטהורים וכל דבני ארץ ומורי צדק ככל קהלות וישובים לגזור על השמש להזהיר העם כשעת התפלה שלא ידברו ... וכל אדם יזהר מאד בתשובה קלה כזו ואף אם כבר דיבר יהי' לו תיקון גדול מהיום והלאה ע"י שיגעור בחבירו והחיוב מוטל עליו לגעור בו כמו שאיתא בשו"ע מי שדיבר כביה"כ הוא חוטא וגדול עונו מנשוא וגוערין בו, עכ"ל.

(י) עוד כ' שם וז"ל: והחיוב מוטל עליו לגעור בו כמו שא"י בשו"ע מי שדיבר כביה"כ הוא חוטא וגדול עונו מנשוא וגוערין בו ונ"ל כונת השו"ע שהוא כמו רוצח שנהרג על ידו כמה בנים ... וגדול כח התשובה שיזכה לעצמו ומזכה לאחרים עמו וזדונותיהם נעשה לכם כזכיות ונכרא לכם מלאכי דחמים ותגרמו חיים לכם ולבניכם אחרים כטוב וכנעימים אמן, עכ"ל.

(יא) כ' רבינו יונה באגרת התשובה (מוכא בס' הפנים או' ס"ה) וז"ל: ויזהר שלא לדבר בשום עסקיו או שיחת חולין כביה"כ כי גדול עונו מנשוא וכ"ש שיהיה שלא לדבר בעת שהש"ץ מתפלל וכל הקהל מחוייבים להוכיחו ולגעור בו ולחשוך אותו מחטאו ... עכ"ל.

פרק ב

בירור בדין מוטב שיהיו שוגגין וכו'

(א) בס"ח סי' דס"ב: דמה שאמרו הנח לישראל מוטב שיהיו שוגגין ואל יהיו מזידין זהו במקום דשות אבל כביה"כ לא.

(ב) הא דאמרי' מוטב שיהיו שוגגין ולא למחות דוקא ביודע ודאי שלא יקבלו ממנו (רא"ש ביצה פ"ד, ובחשוכה כלל ר' או"ג, תוס' סו"פ ח"ה, ט"ז סי' תר"ח ב, מ"א סי' תר"ח סק"א מנ"ח רל"ט, וכ"כ בח"ס ביצה ל') אבל בספק אפילו באיסור דרבנן צריך למחות (לבושי שרר שם שכן מוכח ברא"ש וכ"נ בשו"ע הרג"ז ד, וכ"כ בכרכ"י ממהר"ט, וקצה"מ ה, ערוה"ש ו).

(ג) אם החוטא מזיד גם אם לא ישמע לו חייב להוכיחו עד שימוף בו החוטא ואם לא עובר על מ"ע דהוכח תוכיח (דברי מנחם סי' תר"ח בשם העיטור וריטב"א מ"א תר"ח סק"ג מט"א ח, ערוה"ש ו, מ"ב סק"ה, גו"ר או"ח כלל ג' סי' ט"ו).

(ד) עבירות שכגלוי יוכיחנו מיד שלא יתחלל ש"ש (שם).

(ה) כשיטה מקובצת על ביצה ד"פ המביא, וז"ל:

העיד הדיטב"א ז"ל בשם רב גדול מאשכנזים שהעיד בשם רבותיו הצרפתים ומכללם ד"י ומהר"ם מדוטנבורג שלא נאמרו דברים הללו לחלק בין איסור תורה לדרבנן אלא לדורותם אבל בדור הזה שמקילין בכמה דברים ראוי לעשות סייג לתורה ואפילו בדרבנן מחינן וקנסינן להו עד דלא לעברו לא בשוגג ולא במזיד ושכן הוא במדרש ירושלמי והדבר נראה נכון עכ"ל (מוכא במחה"ש תר"ח ג, ובשו"ת כתב סופר סי' ג"ז ע"ש).

מדריך לכשרות ולחיזוק הדת

קעה

(ו) אע"ג שיש מלמדין זכות על שאין מוחין בעוברי עבירה דחוששין לסכנה שיעמדו על גופנו ומאודינו, אבל במקום שאין חשש סכנה אדרכה יש להחמיר יותר בדורותינו (מחה"ש שם בשם הריטב"א).

(ז) מוטב שיהיו שוגגין נאמרה דוקא אם אינו כפרהסיא, אבל אם הוא כפרהסיא דיש חשש שאחרים ילמדו ממנו חייבין למחות אף מדרבנן (חכמת שלמה למהרש"ק או"ח תר"ח ונ' דעל זה כוון בס"ח הג"ל אר"א).

(ח) הריטב"א (מכות כ) דהא דאמרי' מוטב שיהיו שוגגין וכו' דוקא בעשה לא כאיסור ל"ת (מובא גם בס' מילי דחסידותא להגה"ק בעל דע"ק סי' א. וכו' דאולי יש לחוש לדבריו).
(ט) מי שבידו למחות בחזקת היד שבע"ב צריכין לשמוע לו לא שייך מוטב שיהיו שוגגין וכו' (מט"א סי' תר"ח אר"ד).

(י) בספק אם ישמענו מוביח לרכים כרכים כדי שלא יהי' חילול השם כששותק ברכים (פמ"ג מש"ו סק"ב).
(יא) לא אמרי' מוטב שיהיו שוגגין אלא במקום דשות אבל בכיהב"נ לא (מ"א רס"ג סק"ל בשם ס"ח).

(יב) בשו"ת תשב"ץ (ח"ב סי' מ"ז) דוקא היבא שכור"ע נכשלים אבל אם איזה יחידים מקלקלים אי שתקו רבנן ילמדו וינהגו כך צדיך למחות מוטב שיהיו אלו המועטים מזידין ולא יכשלו בהם רבים ע"כ.
(יג) כתי' חת"ס ביצה ל. הביא דברי שו"ת תשב"ץ הג"ל (או"י"ב) וכו' והנה אמת נכון הדבר עב"ל.

(יד) כס' נחמד למראה (ח"א דף י"ב ע"ד) דאם רואה אדם לאחד שחוטא חייב להוכיחו אפילו בספק יקבלו ואין לחוש למוטב שיהיו שוגגין וכו'.
(טו) אף במקום שיש היתר מניעת תוכחה מטעם כבוד הבריות (בדבר שיש בו פגם וביזיון גדול) מ"מ אם הוא רבד הנוהג יום ויום והלה יעבור איסור כל הימים אין כבוד הבריות דוחה איסור כל הימים, (שו"ת נ"ב מהר"ק סי' ל"ה).

(טז) כס' עקידת יצחק (פ' וירא שער כ') דהחטא הגדול אשר יעבור עליו איש איש מבית ישראל כסתור ושלל לדעת הרבים וברשות כ"ד חטאת יחיד הוא ... אמנם החטא הקטן כשיסכימו עליו דעת הרבים והדת ניתנה בכתי דיניהם שלא למחות בו הנה הוא זימה ועון פלילי וחטאת הקהל כולו ולא ניתן למחילה. . . מוטב שיכרתו או ישדפו או יסקלו החטאים ההם בנפשותם משיתעקר אות אחת מהתורה בהסכמת הרבים, ע"כ.

(יז) כ' הרמב"ם (בס' מורה נבוכים ח"ג פכ"ט) בענין מוסר של אברהם אבינו ע"ה לכני דודו וז"ל: אין ספק אצלי שהוא (אברהם אבינו) ע"ה כאשר חלק על דעת בני אדם כולם שהיו מקללים, ומגנים, ומבזים אותו התועים ההם, וכאשר סבל הכל בעבור השם וכן הרין לעשות לכבודו, עב"ל"ק.

(יח) מי שאינו מחזיק במחלוקת על המתעבים על דרך לא טוב ומושכין העון נענש מפשעיהם לכל חטאתם ועובר כלאו שנאמר לא תשא עליו חטא (שערי תשובה לר"י שער ג' סי' נט, חרדים מלי"ת פ"ד סי' מ"ב).

(יט) רק יחיד או צבור שמכירין כל אחד ואחד ויודעין בו שהוא בחזקה זו שלא יקבל תוכחה או אסור להוכיחם אבל כמה שנוגע לכלל ישראל כולו או רובו או אפי' סתם חלק גדול מכלל ישראל שא"א לידע בכידור אם לא נמצא כיניהם תמימי דרך דראוין לקבל תוכחה ולפעמים נכנסין הדברים בכמה מהם ועושים דושם כלכם להפכם אל הטוב, וע"כ

מדריך לכשרות ולחיוזק הדת

אמרה (מה"ד לפני הקב"ה) לפניהם מי גלוי, כלומר הלא לא נגלה להם בחיי כל הנפשות שיש בישראל אולי ימצאון איזה אנשים שתועיל להם התוכחה (ויאל משה בהקדמה, דף י"ג).
 (כ) מה דקי"ל (בסי' תר"ח רמ"א ס"ב) דדבר המפורש בתורה לא אמרי' ביי "מוטב שיהיו שוגגין", לאו דוקא מפורש ממש פעולה זו אלא כל שעיקר האיסור מוזכר בתורה אע"ג שפירושו בא בדברי חכמים (כ"ג כר"ן שבת עב: ד"ה והמוציא, וכ"ב מהרש"ק בקנאת סופרים ד' ו: מהר"ע בגליוני השי"ס שבת קמ"ח: ובשו"ת גו"ד כלל ג' סי' טו, קובץ על יד ה' יו"ט פ"א ה"ו, בני יהודה דף סו: וע"ע בחו"י קס"ד, ושו"ת בנין עולם סי' ל"ב).

(כא) אם רואה חבירו עושה איסור דרבנן מחמת חסרון ידיעה חייב להודיעו ולהפרישו מאיסורא, וכל איסורי דרבנן בכלל בין איסור גמור בין שהוא משום גזירה (חיד"א כשר"כ תמ"ח, וחיים שאל ח"ב לא, שעת חמ"ח טו, פת"ש יוד"ד ר"י ק"ט, ובסי' שג, שיבת ציון סי' ס"ו, בית יהודה יוד"ד יז).

(כב) היתר של מוטב יהיו שוגגין וכו' רק לפטור מעונש מיתה אבל חיובא איכא למחות בהם (כרכ"י תר"ח ד, וכיעיד און מ' אר"ה"ן כע"ז בש"ך סמ"ג). ועי' דרך המלך ה' דעות פ"ו שביאר שיטה זו.

(כ"ג) אצל דיין היושב על כסא הוראה לא אמרי' מוטב שיהי' שוגגין ומחויב למחות (אברהם אזכור למהר"ף דף כ"ט אר"י ג' בשם מערכי לב ח"ב דרוש נא).

פרק ג עונש הנמנע מלמחות

גודל העונשים המעותדים למונע מלמחות - בעוה"ז ובעוה"ב:
 מוסיף חטאים יותר מסתם בני אדם

(א) לפי כחו שיש לו על בני אדם להשפיע תוכחה ואינו מוכיח כל חטא קטן וגדול שעושין הרי הוא כמי שעשאו הוא (שבת נד: חינוך מצוה רל"ט, יוד"ד של"ד מח). ולפ"ז כל שהרב גדול יותר ומחזיקין אותו למכובד יותר שעי"ז מתרחב הפשעתו יותר כידוע מוסיף להרבות חטאים ופשעים כי לפום גודל הערצתו בעיני בני אדם מתגדל השפעתו וכשאינו מוחה כל חטאתם עונם ופשעם אחר איסור לאו ואחר איסור כרת וסקילה הכל עולין על חשבוננו ליענש בעוה"ז ובעוה"ב, ולפ"ז אדם פשוט והדיוטי יותר נקי מחטאים מאדם גדול ונכבד כי אף שלראות האדם האדם הגדול והצדיק הוא מי שיושב ומתבודד באהלו של תורה ויר"ש ואין מסתכל ממנו ולחץ והוא עמוס ממצות ומע"ט ולצדיק יחשב, מיהו לא מחשבות אדם מחשבות הקב"ה והקב"ה מטיל על הצדיק חובת מחאה וכל שלא מקיימו חטאת ועונות אותם שיש לו השפעה עליהם רובצים כולם על כתיפיו ונתפס עליהם כמבואר שם באר היטב, ולא די בפליטת שפתי תוכחה מזמן לזמן דכל שהדור פרוץ יותר חובתו יותר חוב עליו להיות טרוד בזה יומם ולילה ממש כמ"ש בזה"ק ח"א דף כ' ובילקוט שופטים סח.

(ב) לפעמים נענש ליהרג אפילו (סנהדרין ב) והוא בכלל ארור (ויקרא רבה כה).

(ג) כל רציחות ושפיכות דמים שנשפכין בישראל כאילו הוא עשאים (ילקוט שופטים סח). ומונע בניית ירושלים (שבת ק"ט:).

(ד) אם עוד מחניף הרשע ראוי שיבאו עליו כל הקללות שבתורה (ילקוט כרמי' תשצ"ג).

(ה) בשעת הגזירה נענש עם הכלל אפילו הוא צדיק גמור (שבת נד: מדרש תנחומא משפטים, מדרש תנחומא חקת, אותיות דר"ע א') ונלקה בצרעת (זה"ק ח"ב דף מו:).

מדריך לכשרות ולחיזוק הדת

קעז

- (ו) אין הקב"ה מספיק בידו לעשות תשובה (רמב"ם ה' תשובה פ"ד ה"א).
(ז) כל פעם שבידו להוכיח כגון שרואה משיחין בעת קדיש ושמו"ע ואינו מוכיח עובר בג' לאוין (זוה"ק ח"א דף רלט:).
(ח) ע"י שאינו מוחה מתגברת חסרון ידיעה בחומר העון ועונשה ומתרכים בעלי עבירות שלהם כולם עולים על חשבונו (רש"י סוטה מא:). ואם הרשע נתפס בעונו נחשב בשמים כאילו הוא הרגו לזה (יחזקאל ג').
(ט) מתקצרים שנותיו ומת קודם זמנו (אדר"ג פכ"ט).
(ט) מי שלא מיחה בעובר עבירה אע"ג ששב הרשע לכסוף מרשעו אעפ"כ הערב נענש על שלא הוכיח בזמנו, ודוקא ששב הרשע מיראה (כמו שכן בימינו) אבל השב מאהבה גם להערב שלא מיחה נמחל (מערכי לב ררש ע' דף קנ"ז, וס' יד ימין ח"ב דף יג) ויש שכתבו סתם דאינו נמחל לו (יערות דבש דף ע"ב).
(י) כל מי שאפשר למחות באנשי ביתו ולא מיחה נתפס על אנשי ביתו, באנשי עירו נתפס על אנשי עירו, בכל העולם כולו נתפס על כל העולם (שבת נד:).
(יא) ע"י שר"ת מהר"ם שיי"ק אר"ח סי' ש"ג והלאה הרבה פרטים בדיני חובת מחאה.

פרק ד

שכר גדול להמוחים

(א) מי שמוחה לכבוד שמים אין מלאך המות שולט בו כשאר בני אדם (זוה"ק ח"א כט:).
ההקב"ה כורת עמו ברית ולורעו אחריו כמו שעשה לפנחס (ראשית חכמה שעה"ח פ"ב כשם מהר"י אבוהב) וזוכה לחלקו של הקב"ה (תמיד כח). וממשיך ברכות וטובות לעולם (שם).
ויוצא מכלל אדור לכלל ברוך (ויקרא רבה כה), ניצול מכל גזירות קשות (ילקוט רות עה"כ וימת אלימלך) זוכה לבלות שנותיו בניעימים (אדר"ג פכ"ט) כשיש גזר דין על הכלל הוא ניצול (הומת אנך פ' נח) וזוכה למלכות (סנהדרין קא:).

נימוקי הריב"ז הקדמה להוצאה חדשה

אנו מוציאים לפני כב' הקדמת ס' נימוקי הריב"ז בעהמ"ח רידב"ז על סדר קדשים שתוארוהו חכמי הדור שר התורה — צדיק נשגב — המפורסם בכל קצות חבל — ומשם יראה הרואה מלחמה גדולה וכבידה שהי' להאי גאון וצדיק עם השוחטים והקצבים באמעריקע שרדפו אותו עבור זה עד חרמה ולא שמו לב לגדולתו וצדקתו שהי' נחשב בין גדולי הדור בימיו ולוחם מלחמת ד' במסירת נפש.
אכן יש להמליץ אין כל חדש תחת השמש כל מה שאירע (ע"י מדריך מס' 33 שגם הגה"ק בעל ייטב לב זצ"ל ניצל בדרך נס מפח יוקשים וסכנת מות שע"י הקצבים, וגם הגה"ק בעל שו"ת דברי יואל זי"ע רמז רמז במקום אחד שאינו רוצה להאריך בכל הפרטים והמ"י) לצדיק זה עבור מסירת נפשו לד' ותורתו מאורעים לצדיקי דורינו הלוחמים עבור בשר כשר פה ניו יארק.

נימוקי רידב"ז

פי'

ער התורה

מאת רבינו מאור הגולה שר התורה צדיק נשגב המפורסם
 בכל קצות תבל כ"ש מהור"ר יעקב דוד נ"י בעהמ"ח ס'
 מגדל דוד, וס' הנה דוד ושו"ת רידב"ז
 וחיבורו הגדול על כל הש"ס ירושלמי רידב"ז ותוס' הרי"ר

הובא לבית הדפוס ע"י הרכ ר' אברהם שמואל נ"י
 ברודא רב בבית הכנסת מאריאמפאלער דפה.

שיקאנא

לפ"ק

תרס"ד

בשנת

הקדמת המחבר

צוהרש שחר טוב צוור ר' אצא צר כהנא אמרה כנסת ישראל לפני הקצ"ה, אני שזגת העומקים הנתונה צעווקי הצרות וכשילני הנוקוס ונעווקי הצרות אני מרצנת נועשים טונים כשזנה ואיוורת לפניו שירה שצוור ויתן צפי שיר חדש קתיא דרצנן כהדא דר"ח המודעי לעתיד לצוא צאין מכחישי התורה לקטרג על ישראל ואיוורים לפניו רצש"ע אלו שוככי דוויס ואלו שוככי דמיס אלו עובדי ע"ז ואלו עובדי ע"ז אלו ונגלה עריות ווכני ונה הללו יורדין לגיהנס והללו לגי"ע א"ל אי"כ תרד כל אונה ואלהיה עונה שצוור כי כל העוים ילכו איש צס אלהיו וכו', ר' ראובן צס ר"ח צוור דלונלא וקרא שכתוב אי אפשר להוורו שצוור כי צאש ד' נשפט שיפט אין כ"כ אלא נשפט והוא שדוד ע"ה צוור גם כי אלק צגיא צלמות לא אירא רע שצטך אלו היסורין שצוור ופקדתי צצט פשעם ומשענתך זו התורה שצוור צווחוקק צמשענותם המה ינחוני יכול צלא יסורין תלמוד לוור אך יכול צעוה"ז תלמוד לוור אך טוב ומסד ירדכוני כל יוני חיי ולוה שצתי צצית ד' לאורך יוים עכ"ל המדרש.

המדרש הזה צ"צ אי ואתא דרצנן כר"ח הוודעי מה שייכות הוא לר"ח הוודעי הרי הוואמרים הללו דר"ח צ"כ ור"ח המודעי הוא צי עינים ונחי שייכות הוא צליץ צי התשובה שיצי להם הקציה שוור כל אונה ואלהיה עונה וחי תשובה הוא זה על שאלתם דהללו והללו עובדי ע"ז ונגלה עריות ווכני ונה הללו יורדין לגיהנס והללו לגי"ע וכו' ומשא פנים יש צדצר ג' הוואוור דר' ראובן צס ר"ח דלונלא וקרא שכתוב וכו' צאש ד' נשפט צאות צ"צ הציך אפשר לאוורה ד' שצטך אלו היסורין שצוור ופקדתי צצט פשעם מאי רא"י הוא וקרא דצט פשעם דצט אלו היסורין הלא פירוש הוולות של שצט ידוע לכ"ע צלא הרא"י דפקדתי צצט פשעם הרי כתיב ג"כ חושך שצטו שונא צנו הי יכול צלא יסורין הציך היה הא"ו לאוור כן הא מפורש כתיב שצטך ולוה וציא רא"י ויהדר דאך טוב דאך ומווט הלא מפורש כתיב שצטך אלו היסורין ו יכול צעולם הזה תלמוד לוור אך טוב ומסד ירדכוני כל יוני חיי,

ונראה לבי עי"ד לפרש המדרש הזה ולכ"ג שהוא לאויתה של תורה דה"כ דכשהגלו ישראל ומרנס, וצאו לארצות של פרגס והצלה ועושר אצל ע"כ כיווכי המדינה ותהלוכותיה מתנגד לשוור הדת, כונו כשגלו ישראל לארצות הצרות מדינה ונשכעת צכרנסה וזכו לגדולה ולכבוד צין העוים, אצל המדינה הזאת היא מתנגדת צעם לשוור התורה והיהדות ווכני חוקיה וכיווסיה כגון החוצ שכל הצנים וצנות ילכו לשקולין וועורצ עם עם הארץ וזכרים ונקצות צימד ועור מצלה רוב יווי צהשקול וילווד ווועשי הגוים עם כל הסניפים וריחי של הנער מוצר לישראל, וכשציו וולוודו תירה וזוכר לו וולמד על שטונדע הוא אך

אך ללמוד לו סדר התכלה ולה יותר והנער אינו נוטה אהן להמלך יען שכל
 עתותיו של היום נתן להשקול ונסוף היום כשחזיריו ומני עם הארץ ומטילין
 ומשחקים העת הזה ניתן לו ללמוד סידור ע"כ אינו נושא לצו לזה ורוצ הנערים
 כצר תליסר וארציסר עוד אינן יכולין להתפלל וילונדו ונועשי חזיריהם ילדי
 הנכרים ולא הורגלו לצדק צרכה הנכנין וכנועט אינן יודעים וזה שנוחין ה"ס
 לצדק ואפילו אותן היודעים שנוחיינים לצדק חזל לא ידעו איזה צרכה והרגלית
 מימי כעוריהם נשתרש נלצס עד כי הזקיכו נתרחקו ועם ישראל ואינן יודעין
 כלל וקדושת ישראל. גם שוירת ש"ק קשה מאד לשמור לנוי שאינו ירא שוים
 צאוות כי היצו"ר וורה לו שע"י חילול שנת קודש ריח כל כרנסתו וצעינו
 ישתר ככפלים כי יום התשלומין הוא צ"ק אלל כל צעינו וכח הטומאה גדלה
 כ"כ עד שצנים האחרונות כל וולאכתם צ"ק הוא אך די שעות ולה יותר
 ונוי שלא יעצור די שעות הללו נוטל מחצה פרס שר אוונתו דכל השצועה
 מוסר השכל לכל ירא שוים לראות כמה גצרה כח הטומאה צעינה, ניכף עוד
 לזה עון חנוור יותר ויותר, שציתת יום הראשון של השצועה כי ציום הראשון
 כל ההצריקען שציתין וכל השועלים צעלים וניה עושין הנחורים העוצדים כל
 ימי השצועה. ציום הראשון שציתין אז וולצשין ח"ע צגדי צ"ק שלהם שפעשו
 על קדושת שנת קודש. לוצים הנגדים הללו ציום הראשון דהוא יום היוציה
 צעינה ונוצן ונחילו שאינן הולכין לצהוני"ד להתפלל או ללמוד אלל הולכים עם
 חזיריהם לכארקון ולצתי תטריאות שונה ושון יום מנוחה לזרע ישרין. זהו
 ע"ז גנוורה וחנוור יותר מניחת ושציתת יום הראשון מהחילול ש"ק. כי חילול
 ש"ק הוא בחילו עוצד ע"ז ולא עצודה זרה ונוש אלל כאילו עוצד ע"ז חזל
 שציתת ומנוחה דיום הראשון הוא עצודה זרה מוש וכ"ז גרס להם חוקי הונדינה
 שיצנו זה ורתיתי ציודינה הזאת צי ווכלגות יהודים יש יהודים רצים ירתי די
 וכשירים נאמיים לדי ולתירתו ולעונו ולארתי והיהדות צוער כאש צקצנס וצרותם
 זאת את התכלית שבעשה ווצניהם וונצנותיהם ואין אלל ידם להושיע. לזכ יולא
 כאש ואוררים היום שצאו ליודינה הזאת. וגם רתיתי יהודים רצים ומחללים צענים
 את השנת קודש וגם זה צתחלה צאונום ולצסוף צרצון כי נעשה הרגל עכ"ז לצס
 דוח וואד מואד ואין לשער את נערם הרצ, ולו אם היה יכולת צידם לצרות היו
 צורחים מן הונדינה. וגם צעיני וואכל כשירות שנקשלים ישראל צוודינת של
 ארצות הצרות הוא ג"כ צאצות הונדינה, כי צוודינה הזאת נקצנו צני אדם יוכל
 די קצות תצל ויוכל הארצות ואין איש מוכיר את חצירו ווי הוא זה האיש
 צציתו וצעיירו. ורצים שהיו ככולין צציתם צאו לונדינה הזאת ולצשו אדרת שער לויצן
 כחש ונותחשש צחילוקא דרצנן והגיד דרשות לפני הוון עם ונורקה להם כיוויכית
 מוצני יורחם והעם אינן יודעין וזה שאין לסנווך על הכוויכית צצנים
 האחרונות הללו שנתנו הרצנים כיוויכות לכל אצד שפסג ידו וכונתם רצייה
 לנוען לקרצם לתורה כיוו שוינינו צרי"ח צרי"ש שכווכוהו קודם שליוד לויען לקרצו לתורה
 כדאיתא צנוורה דחיוורו ל"י רצי קרו לך וגולתא דהצנא כריסי עלך ויהת חיוורת
 לקריית

אזיל וצאנות היה צננים האחרונות התחזקות לתורה ע"י הסוויכה לכן כל
 הצרך שלמד קצת חלק ראשון יור"ד סמכוהו וכן עשיתי ג"א ולא עלה על
 דעתינו שהאנשים הללו הרחוקים ונתורה ויראת שמים כשצאו לדרך הזאת לאחד
 שנשפלו צארכם וצנניהם וכפי רוע מעלליהם והרצה עשו מעשים רעים כשצאו
 למדינת ארצות הנזרות ודרשו לכפי הנוון עם לקחו אותם לדרוש צ"ק והוא לקח
 עטרה לעצמו כשהראה סוויכותיו ויקרא שמו ציראל רצ ונתרצו הרצנים כאילו
 צנוה צתי וודרשים. וכמו כן צאו מציתם רשעים גמורים ונתחפשו צמדינה הנ"ל ונעשו
"צוטשארעם" ווכרים צר כשר לפי ישראל והרצנים הללו נתחצרו עם הצוטשארעם
הללו והצוטשארע עומד תחת השגחת הרצ הזה (צעד צצע כסף) ושיניהן יואכילין
טריכות וכמו כן השוטטים צאו מציתם ע"ה אך סר סכיניו היטצ ווקנל קנלה
 והוא קל שנקלים עד שכל העם ראות קלותם למשל הולכים לצתי תטריהות
 אף צ"ק ועוד ועוד. והעם לא שם אל לצו נוי הוא הש"צ ומי הוא הצוטשארע
 ומי הוא הרצ המשגיח עליהם, וסומכים על מאמר העולם "אז מי רוכט איהם
 ווענדיל וועג ווען עסען פון זיין פענדיל" (וכלל גדולה עליהם א"כ כמו כן,
 אז מי רוכט איהם יעוואן וועג ווען עסען פון זיין פאן) לא אכחד שמשאתי
 צוודינה הזאת גם רצנים צעלי תורה ויראי ד' מרצים וכן ש"צ וצוטשארעם
 כשירים אזל אין צכחם להועיל כלל כי צעיני העם שפל וואד כצוד הרצנים
 צראותם וועשיהם לא יצונו אח"כ צין רצ לצו צין ש"צ לש"צ צין צוטשארע
 לצוטשארע כי צהדי הוצא לקוי כרצא כוואור חז"ל ואין להצחין איה צר כשר
 ואיה טריפה כי על כל החלינות נדצק טאצלנע הוא הודעה כאן יש למכור
 צר כשר וצכל ווקוס שהולכים שם תיצת צר כשר צאותיות גדולות צולטות
 לעינים עד שלא נוואל כלל צוודינה הזאת צר טריפה והכל כשר והיהודים
 הכשירים צעלי תורה והחרדים לדצ ד' נצצר לצם צקרצם וויגעשים להכשיר
 הצצר אזל ונה יעשו לנגד הנוון שנתקצצו מדי כינות העולם שאין וושימין לצ
 לכשרות כלל, כי אכלו נצילה וטריפה גם על הספינה והמה אינן רוצין לשווע כלל
 ופי החרדים לתקן העיר צוואכל כשר ורצניהם ושצ"ים וצוטשארע עוקרים להם
 להוציל ווקה הצצר וכולם כונים אל הינציאה הזאת צר זול צר זול (ר"ל צר
 זולל צר זולל) ויווכרח הצוטשארע היהודי הכשר להוציל ג"כ וונצצר כשר לא
 ירויך כשיוכור כמו הצוטשארע היווכר טריפה. עוד ענין רע ראיתי צהעיר הזאת
 אשר תסמור שערות ראשי הש"צ וודרטים צעצמם נואות העוכות שזחטיה. ויש ש"צ
 שזחטיים. ציוה ה' ו' עש"ק עד צ' אלפים עוכות ומורטים הנוואות, וצליל שיק
 כלאו יהודים שלו לאכל ויש ווהס אשר צ"צ התחצו הכף לתוד פון צלילי שיק
 לאכול כי לא היה לו כח לאחוז הכף הלא שחיטתו נצילה גוורה והכלים אסורין
 צין כך וכך נתפגלו צנוסם של יהודים צנצילה וטריפה ר"ל ואמרו חז"ל ער
 שיתפכל אדם שיכנסו דצרי תורה לתיך מעיו יתפכל שלא יכנסו דצרים אכורים
 לתיך וועיו, כי כיון שנכנסו דצרים אכורים לתוך וועיו הוצר"י רוח היהדות ונתגצרה
 התאזה ר"ל לכל דצר תועצה עד שקשה לעשות תשונה וכ"צ צגרם היודינה שנקצצו
 ווכל

מכל הארצות טונים ורעים ואין להצטין. מעשה שהיה צעיר אחת מאלתי ראיתי
 נצלה ישראל נצלה אשר לא נשמוע וזמן מתן תורה עד היום קם איש אחד
 צעל תחצולה ויתרצצ ר"ל לנש איש נשם רצ ע"י איזה קאנגרענישאן ויתחבר
 להכרים המחזיקים צתי הוטצחיים הגזירים הגדולים אשר נלעדס לא נמלא
 צר נכל העיר כמעט נכל המדינה ורצה צעל התחצולה הזה לנגש את הרצנים
 רצני דמתא מצית המטצחים נאוכן שיהא רק תחת השגחתו לצד ויהא סגור
 ויכוגר כל הכשרות מכל הצית המטצחים דלא יאלוט צ"י עין של ישראל ולא
 הרצנים הכשירים דהקהל הקדוש סווכים עליהם ועשה צדוע כתצ צחתיכא
 דאיסורא עם הש"צ דאסור להם להראות סכיניהם לאיזה רצ צעולם זולתו לו
 לצדו והוא אף הוא לצד ישגיה על ד' צתי הוטצחים הגדולים המשפיעין לעיר
 ונכל המדינה. הבקצו ושמעו ב"י קרעו לנצכס ואל נגדוים הנשמוע נצלה כזאת
 השמועת מיימיכס ומימי אצתיכס כי צתי"הוטס הללו הגדולים יותר צתצל שעוצדים
 כיום כיעלים לכיוו אלפים נכל צתי"הוטס והמהומה והמצוכה רצה מאד יהיה
 ג' שחתיים לצתי"הוטס ס"ה י"צ על כל צתי"הוטס והג' הללו המה השחטים המה
 הצדיקים המה המארקערס ר"ל החותמים כל הרגלים, והדקין, והכבד, והמילטין
 כל אחד צכני עצמו ולחתום הכותלים ולשחוט ולהעמיד הסכינים ולצדוק צין
 שחיטה לשחיטה ולצדוק ולנכח הריאה ולא יוכלו להתמהמה אף רגע
 הית יתגר מהעת הקצוע להם לשחיטת הכשרות כי אז יונתו כועלים למאות ולמאות
 צהריגת השורים על טריכה מה עבה צעל התחצולה הזה סגר הכשרות צעד
 כל ישראל ועוד קצל על עצמו פעקטערי של ווארסט להאכיל לכל ארציה
 מהשחיטה הזאת היתכן צעולם דאיש אחד צ"וד יקצל על עצמו הרים גדולים
 כהלו ועיד לסגור צעד כולם והתבאר עוד דעשה כתצ חתיכא דאיסורא עם
 השחיטה דיסגרו צעד כולם את מלאכתם צזה הראה לכל דע"ה גמור הוא
 והין לי יד ושם צין הלומדים וא"י לכלכל צענין הזה מוכמה טעמים אי האיד
 חל האיסור להסגיר הכשרות מעיני ישראל הרי כנשצע לעצור על ד"ת הא צרור
 כצוה כאשר יהיה פתוח צתי"הוטס לפני כל ישראל יצקו כולם דאין זה שחיטה
 כצירה צני שחטים על צתי"הוטס הזה וצע"כ יהיה מוכרח להעמיד עוד ג' או
 ד' עד שיהא לכה"כ ו' או ז' שחטים ודווקא שחטים יראי ד'. וכן היה צליות
 כאשר נכתזה אח"כ ראו כולם צצצ"הוטס הכשחט צקציעות זמן נדרש לכה"כ
 ו' ודווקא יראי שמים והרי ע"י חתיכא דאיסורא הזאת נסגרו צתי"הוטס ועמדו
 שנים רצות צני שחטים וצדיקים כי הרצנים דמתא לא ילכו עוד
 לצית המטצחים.

ועוד יש צזה ע"ה גמורה וכשטה ונלויה לכל כיון דהצית המטצחים
 הוא של נכרים והמה המשפיעין צר על כל העיר ונלעדס אין צר נכל
 העיר הרי"ז דומה להוואדיקאשקי המסתפק מים לכל העיר והקאנוכאניא
 שמתפקין מים להעיר ע"י מאשינעם ושוכרין כועלין לזה אם יהיו הכועלים
 יהודים ויעשו חתיכא דאיסורא נאסור הנאה על כל ישראל הדדים צעיר
 הזאת

הזאת האם יהיו כל ישראל צלל מים היש ונושית זהאיסור הזה, הא אין אדם אומר דבר של חזירו על חזירו הא כל העיר זכו זהניס הללו ושייך המים הללו להעיר ואיך תאסור עליהם הא אין אדם אומר דבר של רחובן על רחובן כמו כן הצית היוטצחים של הנכרים המסתפקין גער כשר לכל ישראל שצעיר וצלעדס איך לננא גער והישראל שצעיר סומכין צכשרות איך על רצניהם שרובין דווקא על רצניהם רצני דומא וזכו זהכשרות לפי רנוס והאיך יאסרו הכיעלים הש"צ ולגזול הכשרות שלפי רנוס והא דנשנע לכענוים שהש"צ עשו חתיכה דאיסורא על שחיטתו כשיעשה כך הוא או כשיעשה עיי צני העיר או דווקא צכל העולם כשיש יכולת זהעיר לקחת ש"צ צלעדס דאז לא גזלו הכשרות מהעיר אלא הוא אסר על עזונו ואין שום חוצה להעיר צנוה דעושה חד"א על שחיטתו אם יעשה כך ונכנס דאז יקחו ש"צ אחר ואיני נונע אלא לו לצדו ונש"א"כ כאן דאין צידע לקחת שחט וצודק אחר דחצין להעיר את זכותם ולא חל ח"דא וגם שצוה לא חל דידוע צש"ס ופוסקי' להורעת אחרים לא חל השצוה כלל היכולין לסנווד על עם הארץ הזה צהוראה אכילו קלה שצקלות. כתצת זאת לנוען יהיה למושורת לעולם זהאיסטוריא העצרית צאמעריקא.

ונננא צסי' יאן תצוה מרצ אחר ונאשכנז לרצ אחר צכולין שכתב לו דצד השאלה דנוסיק שם להתיר, אצל אין להורות כן צכולין להקל ופני שצין צני תורה, ונשאלה זהאיסטוריא העצרית צצין שנתגלגל הדצד שכל התורה יאא ונאשכנז לשילין, ווי יודע אם לא צרצית היונים יתאכסן התורה צרצון יודע העלמות צזאת הנודינה, וידעו דורות הצאים ונה שהיה צאוועריקא צנוון הרידצ"ץ שינא טוצים ורעים צין רצנים צין צע"צ וצכל הנוכלנות.

עיד ענין נורא מואד שכוועט עילה על כולם. שצתחלת התישצות ישראל צארץ הזאת לא היה להם רצנים שנים רצות איך שחט וצודק וגם מוהל. והנה שלא ידעו צטיצ נטין וקידוהין עסקו צענינים הללו כי לא היה איש אחד המוכשר לזה. וגם אחרי כן כשצאו רצנים כצירים ויראים לנודינה עדיין מורקד השטן צזה ר"ל ולא נתעקר העיי' הזה עדיין, ועדיין הנוהל וש"צ מוסדר קידושין עד שהירגל צעיני העם לקרות על השילדין כאן דר מוהל ומוסדר קידושין ש"צ ומוסדר קידושין עד שנתאחד אצל העם המלה הזאת מוהל-מוסדר-קידושין, ש"צ-מוסדר-קידושין. כונו שנתאחד ש"ן וש"צ לענין אחר והמוהלים מוסדרי הקידושין ונהי"אים את הרצים יש הרצה מואד צנודינה שסידרו קידושין לכהן עם גרושה ולהיש המעגן את אשתו צלא גט כטורין. איך ווקצל הורמונא מצית הנושכט (קארט) וכן צינן מדקדקין על יווי הצחנה ונתרצה צכל שצע וצכל חודש חללים וצנוונים וכן גם ממוזרים ר"ל כי כמה פענוים נוסדר קידושין לאשת אח דיש לה צנים והכל צאשמת הארץ כי נקצנו אנשים נקצנים מכל המפלגות ואין אחר ווכיר את חזירו. עיד רעה חולה ר"ל ורצה היא כוועט עולה על כולנה היוסגרת דלתי התצוה צפני כל ישראל צאשנות חופש הדכוס וזה ניתן הכח לכל אדם להיית מו"ל מייע ואם הרעדאקטאר הוא ככצד וצעל צורה וצעל דרך ארץ וצעל תורה זה

לא ישפילו כל קודש צישראל הללו לא ישפילו כבוד התורה הללו לא יצדו לת"ח
 אך צדו זרים ויחללוהו, כיון שניתנה רשות למשחית קמו אגבי זליעל חטאחים
 כושעים וקנו אותיות ועבה גם הוא מ"ע צעירו ומחלל כל קודש צישראל ומחלל
 שם שמים ומנזה את התורה ות"ח צשקרים ותניפה וליצנות ויפק אותו צלשו
 צשרגאן לפני המון. והיה כי יטיף איזה נוטיף וידרוש ת"ח ויוכיח צתוכחות
 לישראל לקרצ לצ צנים להציהם צצשמים, למחר צא הנוכל הזה צמ"ע שלו כי
 חכמי הוא ומתלוצץ צליצנות ויוהכך קערה על פיה צשקרים וכזנים. ורצים
 נכשלים צזה צרצין וצלוכס. וכבר חנורו חז"ל, ליצנות אחת דוחה מאלה תוכחות. ס"ך
 דבר אין להאשים צה צני יעקצ צרע ישורון עם קדוש על כל אלה כי
 אין השמות צזה אך הציות היודינה היא. אך תלי צזה הצ"י הכשרים אשר
 לא נכזה ציקת הטהרות ולצס וולא תינה והנחה ואין להם הנאה מתייהם ומרגישים
 צערס ויוואסים צהך הצחת ואין להם הנאה ומחלחתס ויוואשרס ויוהענוני המדינה
 כי התורה מונדת החלחתס. היהודים הללו צני ע"י"ה צגמורים ויהודים כשרים
 הויה, אך לאלו האנשים שנתרחקו לגמרי מדעת היהדות ונכזה הצוק האחרון
 והרחיקו וין התורה והיראה וין היהדות. ונהנים ויושיצת הארץ הצאת ומקצלים
 תענוגי היודינה צכל לצ ואין התורה מונדת להם לתאותס הויה
 יורדי גיהנם.

ובעת מוצן המדרש הזה חנור ראצ"כ חמרה כנסת ישראל לפני הקצ"ה, איני
 שושנת הענוקים הנחונה צענוק הצרות ר"ל העמוק הוא מקום דשן שצוע דגן
 כדכתיב והענוקים יעטבו צה, וצר ולחס ויוזון הוא מקום משופע חזל אין זה
 ווקוס לשושנה, כי השושנה אין ווקייה צעיוק חלא צמקוס נצוה והמקוס הזה
 של ענווק הוא לנגד טצעית השושנה ונתיצת ווזה המקוס ואין נכוחה לתת
 ריחה הטוב ולהידור הכרחים העכ"כ ומתפארת השושנה דאפילו דאני שתולה צענווק
 צמקוס צר דהוא מונגד לטעמי העכ"כ שושנה חכבי אך נתיצנה קצת צחק חזל
 צכנים עדיין יהודי חני וכשחני וולחלת קצת חכני מרטצת וחי חכבי ושושנה
 חני והכני מרטצת ויעשים טיוצים וחיור לכניך שירה והוא השושנה דיורגשת
 עדיין חת שצרה שהיה נתינה צעיווק והנידה עדיין צתורה ותענוגי העיווק יכורין
 חללה השושנה הצחת דיורגשת הכחצ והיכורין דיש לה צהענווק ותענוגי העיווק
 גידופין הוא חללה, היא עדיין שושנה וצקצת לחלוות מרטצת משא"כ השושנה
 הנחונה צהענווק ויש לה נחת ריה וכהענווק ואינה מרגשת שהיא שושנה והענווק
 יפה לה השושנה הצחת נתצטלה ויתואר שושנה ואינה מרטצת עוד וע"ז חייר
 וחחא דרצגן כר"ל. היוודעי לע"ל צחים מכחישי התורה לקטרג על ישראל לכני
 הקצ"ה והחנורים לכניו רצש"ע הללו שוכני דומים וכ"ו הללו עוצדי ע"ז והללו
 עוצדי ע"ז הללו ונגלה עריות כ"ו ונכני ווה הללו יורדין לניהנס והללו לג"ע
 וח"ל ח"כ תרד כל חיויה וחלהיה עושה שחנור כי כל העמוס ולכו חיש צצס
 חלהיו כ"ו דהרנוצ"ן ז"ל כתצ צהא דהק. המכרסו ז"ל מודע ויתר הקצ"ה על
 כלג צנצעה חא הויעשה דכלג צנצעה הוא מונש כוועשה סדוס צלי חיס

שינוי ולויה נתהפכה סדום ולא פליצג הכי ומשאו כנים יש צה וינתק הרמזין ז"ל הכי דהנה אנשי סדום עשו עולתם בכל לנס ולא ננר דנתגזרה התאזה אלא דכן היה החוק נסדום דעני שיצוא לעירם לא יקצלוהו ויגרשוהו וכשישכב נמטה קטנה יקטו רגליו ונמטה גדולה ינושכו רגליו וכן היה החוק והיושכט נמודיה, אצל אצל פליצג האומיו שפיר נצורה וידעו היטב שעולה ורשע הם עושים אך לא יכלו להתגבר על תאותם ועל חמדתם ועל ירם הרע ע"כ דברי הרמזין ז"ל ונראה לשפני"ד להמתיק דברי הרמזין ז"ל דלכאורה קשה צידע שאסור לעשות כן ועושה ולא מן הגדר וחמור עונו יותר אך הפ"י כיון שזמאין נצורה ושכר יעוש אך שאינו יכול להתגבר על יצרו הרע ועל תאותו וע"כ אפילו צעת יועשה דעשאו עצירה לא קצלו הגאה צשלימות יען דהתורה מונגדת להתאזה וכיום הנשטית מייצר ודואג ע"ז אך לא יכלו להתגבר ועשו התאזה והעולה ציסורין. כן יש להמתיק דברי הרמזין ז"ל, וזה פ"י הפסוק תאותי לנגדך ואנחתי וייך לא נסתרה ר"ל הע"כ דתאיתי לנגדך ואין אני יכול להסתיר התאזה אצל גם אנחתי דיש לי מוכח הנכש דנשצר צי דהתורה מונגדת להתאזה גם זה לא נסתרה מונך. על כן לא קצלתי כל הגאה מן העצירה, דנאדם כשר עישה העצירה ע"י יסורין דיש לו יסורין צעת עשית העצירה גופי וצעת התאזה גופי וע"כ כשקטרנו וכחשוי התורה על ישראל, שעוצדים ע"ז ויוגלה עריות כוונתם מכני מה הללו יורדין לגיהנם והללו לג"ע הלא שניהם עשו העצירה ע"כ השיצ להם הקצ"ה יצוא כל אומה ואלהיה עומה. ר"ל דלא דווי העצירה דעשו האוה"ע להעצירה דעשי ישראל דיצואו כל אומה ואלהיה עווה ר"ל אלהיכם התיר אתכם לעצור ע"ז ולגלה עריות ועשיתם הכל. צלצ שלם ונכש חפילה ומש"כ עווי ישראל שעשו העצירה עשו הכל כנגד אלקיהם והיו להם יסורין צעת עשית העצירה גופי צעת מועשה גופי ולא עשו תאותם צשלימות ע"כ יצאחו צניהנס ויעלו לג"ע וזהו כרצון דשושנה דמרטצת ועושה וועשים טונים ומסו דהיא שושנה צעווקים וזה לה עמוקי צרות לוורת רוחה כל תענוגי ותאות העווקים לכיכך מרטצת ונעשית שושנה, כן תצאח הנכש צניהנס ויורטצת ונעשה שושנה ומסו דהרגישה צעת תאזה שהיא צעווקים ווקוס דריני ומסיגל ויורת רוח לשושנה. וכיון שמוצד צעוש צניהנס של הנשונה ע"ז קהוור ר"י ראובן צשם ר"ת אלמלא ווקרא שכתוצ אי אפשר לאומרו כי צאש ד' נשט שובט אין כתוצ כאן אלא נשכט הכונה דהנשמה הוא חלק אלוה ויוועל וכשהנשמה צניהנס, כציכול הקצ"ה שמה כיון שהוא חלק מועצמותו יתצדך שווי כציכול ע"כ כתוצ נשכט וזהו הכל צמי שעדיין הוא שושנה ויורגיש יסורין ויהעצירה צעת התאזה גופי ע"כ ומצאחין ועולין לג"ע דמרטצת ונעשית שושנה גיורה. וע"ז מסיים והוא שדוד המלך ע"ה אמר גם כי אלך צגי צלוות לא אירא רע כי אתה עמדי שצטך ומשענתך הוה ינחמוני שצטך אלו היסורין שנאמר ופקדתי צשצט כשעם ר"ל שלא אירא כלל שלא אצוד צניהנס מכני עונותי כי עדיין אני מחזיק נצורה הקי אפילו צעת העצירה יש לו יסורין אפילו צשעת מועשה

ייעשה עשיית העצירה גופי משום ידיעת צעת ייעשה דהיא לנגד התורה ע"כ
 היסורין שאני ונקבל וזן התאווה אפילו צעת עשיית העצירה שלא יכולתי להתגבר
 על יצרי ונשום להתורה עומדת כנגד תאותי הוזה יחיווני שאנצל וזן הניהנס
 לנייע ע"ז מוציא רחיה שצטך אלו היסורין שגאונר והיכחתי צצט פשעם ר"ל דהשצט
 היסורין הוא הכצע גופי שגאונר צצט כשעם דהכצע גופיה הוא השצט ונושענתך
 זו התורה שגאונר צוחיקך צונשעניתם ע"כ כיון שידעתי צעת התגברות התהיה
 גופיה להתורה עומדת לנגד תאותי ע"כ הוזה יחיווני שאני ונרטצת והעשה
 עוד שושנה. כיון שהרגשתי כל ימי שאני שושנה צענוקים. וע"כ קאמר יכול
 צלא יסורין ר"ל דלא יהיה לו יסורין צניהנס כלל אפילו לצחצח הששונה אלא די
 היסורין שהיה לו צעת התאוה שאיני יכול להתגבר על יצרו ושהוא לנגד התורה
 וע"כ היני צריך ליסורי גיהנס והאי שצטך ונושענתך הוא היסורין שהיה לו צעת
 התגברות התאוה ע"ז אינר ת"ל אך טוב וחסד ואך ונועט דיהיה לו וועט
 יסורין ויכול צע"הז דאך טוב וחסד קאי על העו"הז ואך ונועט ת"ל כל
 ייני חיי כל מרצה עו"הז ולמה למה לו צלמת יסורין ע"ז משני כדי לצחצח נשמתו
 ליוען שצתי צצית ד לאורך ימים.

רחי ורעי ועווי צצויה למדינה הזאת צהענוקים צקרתי את אחי ועווי
 הנקראים שושנה ונצחתי שהיא שושנת הענוקים ציוקוס שהענוקים יעטבו צר ולחם
 ויוזון ויש וזהם צעדיין שושנה היא ונורגשת שהיא שחולה צענוקים ולצם נוסם
 צקרצם והשוכנה הזאת נותנת ריה ניחוח לצם הנצורה יאזין די משמים ויחנן
 וירחם עליהם ועל כל עונו והרצו ונעמתתי לנצקשתם והפצרתם לרחם עליהם
 ולהתיצצ צללם אולי הרבא את שצרם. וירחתי ונאך לדחות אותם כי רחיתי שצכל
 לצצם וכשם תשוקתם ונאך ע"ז הנורתי צלצו כי אולי אקצע ישצנה גדולה
 להציא נעורים ת"ח גדולים מיורחש ולהגיד שיעור גפ"ת וינהרו אלו ויכל אפסי
 ארץ ואולי אכניס התורה צנודינה הזאת ואולי יצנה ישראל על ידי וועש"ם
 צאלו היה כוזה כעוויס שצכנס התורה צלציה ונדינות ע"ז אנשים ת"ח אחרים
 כיון רצינו ונשה וצנו רצינו חניך ע"ז צסי הדורות. ולא היה צכחי להדחותם
 ולא חסתי על עסקי (הוא צשכ"ן ירושליו) שידעתי שהרויח ככל ככלים צציון
 ונועט וליסע לא"י צלי נדר כצשר עם לצצו צע"ה ונסייתי לקבל הרצנות רצ הכילל
 צכה אחרי שצז הדעת שהיה לי ג' חדשים אך כעת רחיתי כי לא כונתי המטרה
 ולציה עיולי אחרי שאני מיוגע זיון רצ להעוייד הפשרות כי זהו היסוד הראשין
 וצרוז ענול ויגיעה רצה עלה צדי להכשיר אך ג' צתי ווטצחסי ולצטל מריטת
 הצוזה. ולא יותר כי ונחרם אחר נשתרש צפה מציחה וע"כ כעת יש
 לי וצז הדעת גדול וע"כ לא קצלתי עדיין שכירות צפה (שרצו ליתן
 לי כיונה וכיונה כעוויס) ולא הרצה לקבל עד שהרחה האורך ויכול
 דצר. כי אם אולי לא היכל להוציא מנשצתי אל הצועל דצצר התורה יחירחה
 ליוה לי רצנות, וליוה לי שכירות כי לא נתיצצתי צהנודינה הזאת ליוען קצלת
 שכירות ולא היה חכר לי צציתי ואנוכור את סכרי הש"סין ירושליון ורבע לא"י
 צל"נ

זליג צע"ה כי זה תשוקתי ונתתי אל לבי לדכוס פ"י החנוש סדרתי צניתי
 צסלונק י"יו והוא לא צדרך דרוש אך צדרך קרוצ לכשט וצדרך קצרה ויש צה
 ג"כ תוכחת נווסר וויודת, וסדרתי כעת חלק ראשון צראשית וסמות וקראתי
 שנו רידצ"ץ כשס הרשאון ש"ית רידצ"ץ והסיצור הגדול על התלמוד ירושלני
 ורידצ"ץ הוא ר"ית ר"יית י"עקצ דוד (כנאס"כ רני ליעקצ שונסה) בן זאצ. וקצצתי
 עצורו וקק קטן לונען שיהא ציד כל ישראל לקנותו ויהיה לו צמה להציט
 צצנתות ווי"ט ויתענג נכשו ויוזא צכמה וקיומות ונוכר והנהגה צחינד הצנים
 ועצתי הנכונה שע"פ חוקי היודנה הגס שיוטל חוצ על כל האצ לנוכר צנו
 להשקולין. אך יש עוד חוק אחד דרשות נתונה לכל ישראל לכל קאנרעגנישאן
 לעשות סקולה ויוחדת עצור ישראל וש"ה ילמדו צניהס תורה, וכוונה ילכו
 גס הטיטעערס. וצע"ה עינינו ראות דהסולנים הצאו לארץ הזאת עשו כן ויחדו
 צתי סכר לצניהס צטשטעטעס שלהס למען שלא יתקלקלו דתס. ולווה לא צצגס
 אנהנו עם קדוש זרע ישרון לעשות כן עם צנינו הקטנים עם הנולד וע"ץ
 דוה לצנו אשמונו ווכל עם וכצר אונרו קו"ל כוונתיקים צצהס לא עשיתס
 כמקולקלים צצהס עשיתס. אחי ועווי א"ן אחי רואה שוס תרופה לצצר צת עיוי
 אס לא צדרך הזה ואלכס צע"ץ החרידים לצצר ד' וצעלי תורה ולהי הרצנים
 הגדולים צתורה וציראת ד' אשים דצתי עורו נא ונשתכס הקיכו נא ונתרדמותיכס
 והציטו ורלו אס יש ונכאצו כוכאוצינו צכל יוס ויוס הנורחק צנינו לצין אצינו
 צצמים הולך וגדול. ואס לא עתה כ"ץ שהדור הישן חי על ההדווה איוותי
 חי"ו שלא ישאר יהודי צדור הצא אחרינו, קונו נא עורו נא והגידו אדקתכס
 לעס נולד ועשו לכה"כ כוונתיקים צצאומות. אז תצכו לדור ישריס דור כשר
 זרע צרך ד' וחצכו לראות צנחנות ציון וירושלים צצצו ד' שצות עמו ועיווד כהן
 לאורים ועיניכס ראות, נכון ונשא צראש הריס. וצתוכס ג"א אהצכס הונקקר אחיועמי
 את השישנה צארץ הענוק הזה הונצרך אתכס ואת אחי הרצנים הגדולים צתורה
 וציראת שמים צאנות וצלצצ שלס, צהון ועשר צציתכס ודקתכס תענווד לעד.
 יעקב דוד רידב"ץ

אחרית דבר

סוף דבר הכל נשמע כי תכסיסי יצה"ר וכת דילי' השוחטים וקצבים
 הקלים וריקים לא נשתנו באמריקע כלום ממה שהי' בימי קדם כי עבור
 בצע כסף ותאות ממון בארץ הזהב שנתקיים במילואו אוהב כסף לא
 ישבע כסף ומי שנכנס בלבו קצת רגש אהבת כסף מפעפע בקרבו כארסו
 של עכנאי, וגם בזה"ז עגל הזהב עדיין מרקד בינינו ביתר שאת ועוז

כמו שאנו רואין מזמן לזמן אנשים יראי ד' שעסקו בתורה והיו נקראים יראים וחרדים כשנכנסו לעולם המסחר נהפך לכם בקרבם ומוכנים לירד לחייו של כל העומד בדרכם ובולעים חיים לקונקורענטן שלהם (וכבוד אלקים הסתר דבר).

כללו של דבר כל שלא הוכר בכיסו אפילו רינון כ"ש עליו יש לחוש לו כי המציאות בדורינו שעיני השוחטים והרבנים ומכשירים בכיסם תליא, וכיסם תלוי' ביד הקצבים ובעלי בתים והיינו האי דאחריב למצב הכשרות באמריקע מעולם הן הכשרות והן השבת, והן הצניעות והשאר (מכבואר באורך בשו"ת דברי יואל ומועתק במדריך מס' 33, ע"ש) ועדיין שטן זה מרקד בינינו.

ולא מצאנו כעת העצה לזה רק ללכת בעקבי הצאן ואותן אנשים זעיר שם וזעיר שם שנשארו כאודים מוצלים מדורות שעברו באמעריקע הן הן שמעדיין על עצמם כי רק המסירות נפש עבור בשר כשר ושאר מאכלות כשרות (והשבת והצניעות) הוא שעמדה להן להעמיד ולהמשיך דורות כשרים.

כ"ז ישים כל יהודי ירא וחרד אל לבו כי אם יתנזר מבשר אשר גדולים וצדיקים צועקים חוצה חלב! דם! גבילה! וטריפה! אז יהי טוב לו בזה ובבא, יראה דורות ישרים מבורכים מרוב נחת ועונג באורך ימים ושנים טובים אשריו בעוה"ז וטוב לו בעוה"ב.

ג. לצערנו הגדול וכאבנו הרב מתאוננים אנו על הגאון וצדיק הרידב"ז זצ"ל שהצטער והתיסר כ"כ בעוה"ז מסיבת השוחטים וקצבים ולא זכה למנוחה גם בקברו כי בשעתא שהעיד על עצמו סמוך להסתלקותו שכל חיותו בעוה"ז כדאי הי' לו עבור הצלת ישראל ממאכ"א ואפי' כזית אחד מיהודי אחד, שמוזה אנו רואין עד היכן בנפשו הי' להציל ישראל ממאכ"א, וכעי"ז כ' הגרש"ק על עצמו בעובדא מבארדיטשוב (עי' בטוטו"ד) וזה איזה שבועות שנדפס בעתון "דער איד" הערכה על האי צדיק לרגל יום הילולא דילי' ולא הזכיר המספר רמיזא כל דהו מכל מערכת הצדיק ופולמוסו הנורא עם השוחטים וקצבים.

ובכלל יש לתמוה על העתון הזה שלא ימצא בו כלל בשום זמן אפי' רמז ממכשולות המאורעים בשחיטה ובכל עיני כשרות, משונה דורות הראשונים שהי' כל עתוננים גם התורני"ם מלאים מזה. מה גנוז בזה ???

חדשות בעולם השחיטה

היות שבעולם היהדות אין ידיעה כלל מהמתרחש אחורי הפרגוד אחר התעוררות הגדולה שהתחילה בריש תשמ"ג אודות ניקור החלב בכלל ושאר פרטי השחיטה בפרט (הובאו בפרוטרוט במספרים האחרונים של המדריך) ולדעתנו נכון לכל אחד לידע תוצאות אותו התעוררות למען דעת באיזה דרך בחרו הקצבים לרגל המאורע אם ליישר דרכיהם או ח"ו להיפך. ידידנו אהובים! בעוה"ר הצליח מעשה שטן ומני אז הורע המצב אצל השחיטה וניקור ומליחה הרבה מעלות ועדיין מתגלגל ויורדת אחורנית במהירה נפלאה למאד.

לא עברו יותר מכמה חדשים מאז ששררה השערוריה ע"י התגלות המכשולות בחלב והקצבים טכסו עצה להעביר השחיטה מניו יארק וניו דזשורסי אל פילאדלפיע, והחשבון פשוט כי רבים נהרו דבר יום ביום לעיין בסדר הניקור וגם השחיטה ונתגלה לעינם מצב נורא ואיום עד שלא האמינו למראה עיניהם, ועד שהרגישו הקצבים בהנעשה ושיתקו המדברים באלימות כבר נתגלה מפה לאזן (כמובן לא בעתון כי אין שם מקומו).

ויהי כאשר ראו כי צרתם צרה הסיעו כל בית המטבחים למרחוק והפסיק מיד מבקרי בית המטבחים ולא לזרים בלבד אלא גם רב המכשיר הדר פה ניו יארק כבר עליו לנסוע למרחקים. ועדיין לא נח דעתם בזה וכעת באמצע ההדפסה בא ידיעה שכבר מתעסקים בהכנות להעביר השחיטה — ניקור — ומליחה למיד-וועסט, כדי למנוע דריסת הרגל לגמרי מרבנים ומשגיחים ומבקרים. הערה:

גם כהיום א"א ליקח חתיכה גדולה של בשר מבית המטבחים עבור כל חללא דעלמא שמתיראין מביקור הניקור, אדרבה ניסו ליקח!!

בית ועד לחכמים

מכתבים אל המערכת

בס"ד

אל כבוד מערכת מדריך הכשרות בארה"ב
 העומדים על משמרת הכשרות בגאון ועוז.
 מאוד התרשמתי לקרוא החוברת האחרונה שיצא על ידכם לאור, והחוברת ראוי
 לברכה והלואי שירבו חוברת כזו לפרסם ענינים החשובים מה שקורא במערכת
 הכשרות של ארה"ב.
 ראיתי ג"כ שהבאתם הענין של עגלים לבנים וגודל המכשולות הנמצא בזה הן
 באופן גירולה והן באופן פיטומה ושאר האיסורים הכרוכים בה.
 אמנם לא ראיתי שהבאתם בזה את הכרוז שהוציא קהל מחזיקי הדת שאינם
 מכניסים בשחיטתם "עגלים לבנים" אל אף הביקוש הגדול בזה.
 ועוד יותר מזה, יש לי ידידים הקרובים לבעל האיטלז שלהם ויודעים לספר
 שבעל האיטלז מאוד מצטער על זה שהרבנים של קהילת בעלזא לא נותנים בשום
 פנים ואופן להכניס את הבשר הזה ולמה לא תפרסמו זאת מעל גליונכם דבר גדול
 שכוה, ושאלתי ג"כ את אחד מאברכי בעלזא ע"ז ואמר לי שהרבנים לא נותנים
 בשום פנו"א לשחוט עגלים שכאלה והאברך נתן לי הכרוז שהוציאו לאור מעל דפי
 העיתון שלהם. הנה אני מצרף פה את הכרוז שקיבלתי ולדעתי מפרסמים עושי
 מצוה ונכון מאוד לפרסם זאת. ומה עוד מצוה לפרסם אם עומדים על המשמר
 בפרט בעניני כשרות.

הכותב

יוסף ישעי' אונגר

1641 - 58 St.

Brooklyn N.Y. 11219

קהל מחזיקי הדת דחסידי בעלזא — בארצות הברית —

לרבים השואלים

בעזה"ת המטהרנו ויתעלה המקדשנו בקדושת המאכלים. זכינו ת"ל זה יותר משנתיים שנה ... נחבקשנו ע"י אנשים חרדים לדבר ה' אם אפשר להנהיג ג"כ בשחיטתנו המהודרת את הכשר הנקרא "וויסע קעלבלעך" (עגלים לבנים).

הגשנו הדבר אל הגה"צ שליט"א דבני קהילתנו הק'. ולאחר כירור הענין על בודיו כחקירה ודרישה היטב נוכחו לדעת כי:

הבשר של "העגלים לבנים" (וויסע קעלבלעך), יש בו חששות רבות על אופן פיטומה וגידולה, וחששות רבות של טריפות הריאה, וטריפות שאר אברים הפנימיים.

לאור כל זאת:

**אנו נמנעים מלהכניס בשר "העגלים לבנים"
בשחיטתנו דקהל מחזיקי הדת דחסידי בעלזא.**

נציין מאמרו של רבינו השל"ה הק' בשער האותיות אות ק' שבו מפליג בחומרת איסור מאכלות אשר יש בו צד איסור וז"ל:

"התורה הזהירה במאכלות אסורות ומותרות והתקדשתם והייתם קדושים, ולא תשקצו את נפשותיכם, ופירשו בזוהר בענין הזה כי המאכלות הטמאים שהזהירה לנו התורה בהם שורה עליהם רוח חיצונית וטמא, ולכן האוכל מאותן הדברים מטמא את נפשו ומראה את עצמו שאין לו חלק בקדושה ולא באלקי ישראל, כי הדבר הטמא נעשה חלק אבר בעצם האדם והנפש מתלבשת שם וכו'". ומסיים השל"ה הק': "שלא לאכול מדבר שיש בו מחלוקות... ואל תהיו אחרי רבים לרעות מאחר שהוא מצד הדין עכלה"ק.

הכו"ח למען כבוד התורה וקדושת המאכלים וטהרת הכשרות

מחלקת השחיטה

דקהל מחזיקי הדת בארה"ב

MADRICH LAKASHRUS

5743

Aug.-Sept. '983

Vol, 7, no. 34

**“Let the days of
silence be ended.”**

Dedicated to Strengthening of Kashrus
Through Research and Development

34